

Piata nedel'a veľkonočná c

Jn 13, 31 - 33a 34 35

18. máj 2025

Milé sestry a bratia v Kristovi

Evanjelium o láske sme už počuli veľakrát a tak máme pocit, že sa jedná o niečo čo patrí ku koloritu kresťanstva. Že v cirkvi, kresťanom sa patrí rozprávať o láske, že to je takpovediac v „náplni práce“, ale zároveň nečakáme, že to niečo zmení vo svete. Skôr vo svojom vnútri si pomyslíme, že láska je síce pekná, ale svetu aj tak vládne moc, ktorá sa dá kvantifikovať, rátať, merať okrem iného napr. peniazmi. Aspoň pri našich politikoch máme ten pocit. Dostať sa k moci, dostať sa k peniazom, nech už robíme akékoľvek kotrmelce, nech už pritom poprieme aj samého seba. Ani my už veľmi nepočítame s tým, že do chodu tohoto sveta by mohli prehovoriť aj tí, ktorí moc nemajú. Už nepočítame s významom tých, ktorí sú malí a ktorých si ti veľkí často ani nevšimnú.

Videli sme na pápežovi Františkovi, že ho rešpektovali aj naozaj mocní tohoto sveta, ale na druhej strane si povieme, že on mal predsa duchovnú moc. Čo však môžeme my ostatní? Ako môžeme zasiahnuť do chodu nášho sveta my - ak vôbec nejako?

Tým ale dokazujeme, že už aj my sme podľahli pokušeniu vonkajšieho vnímania. Že všetko už vnímame len svojimi vonkajšími očami a snažíme sa už len všetko rátať, hodnotiť. Síce naše úsudky o svete sa zdajú byť správne, dokázateľné, ale stratili sme ozajstný vzťah k svetu aj k ľuďom okolo nás, Boha ani nespomínajme. Možno niekedy si ešte uvedomíme, že jestvuje aj určitá duchovná moc, ktorá vie premieňať svet, veci a ľudí zvnútra. Ale to už nechávame na chvíle súkromia, či občasného zasnívania. Veď ako o tom aj rozprávať?

A tak sa radšej uzatvárame pred ostatnými, aj druhí ľudia sú pre nás už len súčasťou vonkajšieho sveta. Nezriedka aj ich už hodnotíme len podľa výhodnosti, podľa toho, či nám niečím osožia alebo nie. V dnešnom svete tak odumierajú ozajstné vzťahy. Vidíme to aj u nás na malej dedinke - aj tu už dnešná kultúra prispela k našej čoraz väčšej vzájomnej izolácii. Máme síce digitálne siete, ktoré nám v okamihu povedia, čo sa deje na druhom konci sveta, ale zároveň nám chýba ozaj srdečný vzťah našich blízkych. Nevieme sa otvoriť jeden pre druhého, nevieme si nájsť čas pre druhého, pre druhých.

Už často si ani neuvedomujeme, akou výhodou je aj farnosť - spoločenstvo, ktoré nevzniklo nejakým výberom, ale jednoducho do neho patríme, už len tým, že tu bývame, že tu žijeme, že sa k niečomu hlásime.

Ježiš Kristus nám pripomína dôležitosť lásky ako moci srdca, moci, ktorá môže premieňať svet. To dnešné evanjelium hovorí nielen o láske ale aj o oslave, sviatku, slávnosti. A zároveň túto oslavu, sviatok slávnosť dáva do súvisu s utrpením s bolesťou. Potom ako Judáš odišiel z večeradla Ježiš povedal tie slová o oslávní. Ešte krátky čas som s vami. Ježiša čaká cesta kríža. Naznačuje, že k jeho oslave sa ide cez kríž a utrpenie. Inak tomu nebýva ani v našom živote. Až tam, kde si uvedomíme námahu vlastnej cesty, kde začneme byť sami sebou, kde vieme prijať aj určitý kríž života, až tam aj my zakusujeme niečo zo sviatku života.

A zároveň nás to otvára pre druhých. To musí vyjsť z nášho vnútra, do toho sa nedá štylizovať. Ako hovorieval pápež František: „to, čo nevznikne cez srdce človeka, nemá dnes šancu odolať pokušeniu individualizácie.“ Nedokáže prekonať bariéry, ktoré sú dnes nastavené.

Aj my sa máme, hoci to vždy aj bolí, prepracovať najprv sami k sebe, stať sa sami sebou, ale nie preto, aby sme boli sami, ale naopak, aby sme sa vedeli otvoriť pre druhých. Až potom sa život stáva postupne slávnosťou, sviatkom. Až potom zakusujeme už tu na zemi preddavok z konečnej slávnosti, sviatku, na ktorý Ježiš pozýva aj nás.

Láska je cesta, a to cesta k zjednoteniu. Ona vzniká v dôvere, že je možné mať sa radi, byť s druhými, neizolovať sa, zakusovať v nich lásku Boha aj prijímať ju cez nich a zase ju aj dávať iným naspäť.

Ježiš aj nám odkazuje: nové prikázanie vám dávam, aby ste sa navzájom milovali. Trochu nás pritom prekvapuje Ježišov slovník, pretože tušíme, že láska sa nedá prikázať. Rovnako ako sa nedá nariadiť bratstvo všetkých. Ale zároveň to môžeme pochopiť aj tak, že Ježiš nazýva prikázaním cestu k láske, predpoklady pre ňu - a okrem toho prikázania boli reč, ktorej Izraeliti rozumeli - pre nich boli prikázania božími.

Ale na druhej strane keď Ježišove prikázanie, keď jeho výzvu splníme, keď sa k láske a k druhým naozaj aj za cenu určitých obetí, hľadania, námahy dostaneme, potom už stratí podobu jarma, podobu prikázania. Veď aj Ježiš sám o sebe hovorí: Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké. Ak ešte prikázanie je niečo, čo má v sebe ešte určitú pachuť donútenia, aj keď potrebného, potom skutočná láska, skutočný vzťah srdca nám dáva nadýchnuť sa, šíri radosť. Je sviatkom, slávnosťou. Skutočná láska sa už nemeria jarmom prikázania - a to ani vtedy, keď stojí námahu, keď sa za ňu prináša aj nejaká obeta.

Ježiš nám zanechal ani nie tak príkaz ako skôr príklad lásky a zároveň hovorí, že je oslávený a v ňom je oslávený Boh. To je oslava, ktorá nezostáva len na Ježišovi, ale vracia sa aj k nám. Ježiš aj nám chce dať na nej účasť. Nielen Ježiš je oslávený v Otcovi, ale spolu s ním aj my, ak sa snažíme dopracovať k životu, ak robíme, čo nás on učí, ak sme jeho priateľmi, ak je On našim priateľom.

Dnes zároveň chceme posviacať aj naše prostriedky mobility. Sú veľkým darom, pretože umožňujú nám na jednej strane realizovať lepšie svoje schopnosti, rozširujú oblasť našej možnej práce, ale aj oddychu. Umožňujú nám spoznávať krásy sveta. Len by nemali byť cieľom ale cestou, prostriedkom. A aj cesta by nás mala niekam, k niečomu priviesť. A zároveň pri nich nesmieme zabudnúť na obyčajnú krásu života, za ktorý sme zodpovední, nemali by sme v nich zabudnúť brať ohľad na iných. Auto, motorka, bicykel nie sú prostriedkom ktorým máme dokazovať svoju nadradenosť, ale skôr sa učme byť spolu, učme sa aj na ceste byť priateľmi, spolupútnikmi.